

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Vermilion Energy Netherlands BV
Postbus 71
8860 AB Harlingen

Datum 28-05-2021
Betreft Merbeoordelingsbesluit diepboring en verhoging gasproductie
mijnbouwlocatie Sprang

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Warmte en Ondergrond

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

5.1.2.e

T 070 379 5.1

5.1.2.e @minezk.nl

Ons kenmerk

DGKE-WO / MER-3

Uw kenmerk

Bijlage(n)

1. Onderwerp

Op 4 mei 2020 is een mededeling (aanmeldingsnotitie) ingevolge artikel 7.16, eerste lid, van de Wet milieubeheer ontvangen van Vermilion Energy Netherlands B.V. (hierna: Vermilion) te Harlingen. De mededeling betreft het voornemen van een tweetal activiteiten op de mijnlocatie Sprang. De voorgenomen activiteiten betreffen het uitvoeren van een diepteboring in de bestaande put SPG-01, aan de oostzijde van de N261 ten zuiden van Waalwijk (sidetrack, SPG-01-ST) en de gasproductie te verhogen van 200.000 Nm³ per dag naar 450.000 m³ te winnen gas per dag. Op 3 februari 2021 en op 10 maart 2021 is de aanmeldnotitie aangevuld naar aanleiding van vragen en is er een Wet Natuurbeheer vergunning (verder Wnb) verleend voor het uitvoeren van de boring. Op 27 mei 2021 is de aanmeldingsnotitie aangevuld met een addendum betreffende het hydraulisch stimuleren.

2. Algemeen

In het Besluit m.e.r. zijn in de bijlage, onderdeel D, activiteiten opgenomen waarbij op grond van artikel 7.2, vierde lid, van de Wet milieubeheer een beslissing moet worden genomen of bij de voorbereiding van het betrokken besluit voor die activiteiten, vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die zij voor het milieu kunnen hebben, een milieueffectrapport (MER) moet worden gemaakt. Bij deze beslissing dient het bevoegd gezag op grond van artikel 7.17, derde lid, van de Wet milieubeheer rekening te houden met de in Bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling aangegeven criteria. Die criteria hebben betrekking op:

- I. Kenmerken van de activiteit
- II. Plaats waar de activiteit wordt verricht
- III. Kenmerken van de potentiële gevolgen van de activiteit.

In categorie bijlage C categorie 17.2 van het Besluit m.e.r. is bepaald dat de activiteit "de winning van aardolie en aardgas dan wel de wijziging of uitbreiding daarvan, in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een gewonnen hoeveelheid van: 1°. meer dan 500 ton aardolie per dag, of meer dan 500.000 m³

aardgas per dag een MER verplicht is. Bij een verhoging van de productie tot maximaal 500.000 m³ aardgas per dag bestaat de plicht tot het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling.

In categorie D.17.2 van Besluit m.e.r. is bepaald dat "voor het uitvoeren van diepboringen dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan", de procedure voor m.e.r.-beoordelingsplicht als bedoeld in de artikelen 7.16 en 7.17 van de Wet milieubeheer van toepassing is.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat is ingevolge artikel 40, 2e lid van de Mijnbouwwet bevoegd hierop te beslissen.

3. Geraadpleegde organisaties

De volgende organisaties zijn om advies gevraagd:

- De gemeente Loon op zand;
- De provincie Noord Brabant;
- Team Natuurvergunningen van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- De inspecteur-generaal der mijnen (Staatstoezicht op de Mijnen).

De hiervoor genoemde adviseurs zijn in staat gesteld om advies te geven op de aanmeldingsnotitie, maar zijn dat niet verplicht.

4. Adviezen

- De gemeente Loon op Zand is geen adviseur voor de m.e.r. beoordeling, maar in verband met deze beoordeling is de gemeente op de hoogte gebracht van de toekomstige wijziging. Vanuit hun adviesrol zullen zij adviseren in het kader van het winningsplan tevens zullen zij in de vervolvergunningsprocedures advies geven.
- De provincie Noord Brabant is geen adviseur voor de m.e.r.- beoordeling, maar in verband met deze beoordeling zijn zij op de hoogte gebracht van de toekomstige wijziging. Vanuit hun adviesrol zullen zij adviseren in het kader van het instemmingsbesluit voor de actualisatie van het winningsplan tevens zullen zij in de vervolvergunningsprocedures advies geven.
- Team natuurvergunningen heeft voor dit project een Wet natuur beheer vergunning verleend voor de diepteboring op 10 maart 2021, kenmerk DGNVLG/21065611 en heeft verder geen inhoudelijke opmerkingen bij dit besluit.
- Door de inspecteur-generaal der mijnen is advies uitgebracht ten aanzien van de beoordeling van de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van het potentiële effect van het project. Het advies is volledig verwerkt in de overwegingen met betrekking tot dit besluit.

5. Overwegingen met betrekking tot het besluit

De mededeling is getoetst aan de in Bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffect beoordeling aangegeven criteria.

1. Kenmerken van het project

Het voornemen betreft het uitvoeren van een sidetrackboring vanuit de bestaande put SPG-01. Indien deze boring succesvol is kan de bestaande gasproductie verhoogd worden naar maximaal 450.000 Nm³/dag. De uit te voeren diepteboring wordt geboord in het veld waaruit nu ook gewonnen wordt. Er zijn eerder side-tracks vanuit put SPG-01 geboord deze zijn niet succesvol gebleken. Er wordt alleen geproduceerd vanuit SPG-01 ST2. Er wordt nu een nieuwe sidetrack geboord.

Door een nieuwe sidetrack boring SPG-01-ST neemt de aardgasproductie van locatie Sprang toe tot maximaal 450.000 Nm³/dag als de boring succesvol is.

De side track boring zal als volgt worden uitgevoerd. De bovenzijde van de achterblijvende casing van de SPG-01 wordt afgesloten met cement en zal een "kick-off" plug worden geplaatst waar de nieuwe boring zal worden aangezet. Met behulp van een middelzware mobiele boorinstallatie wordt de diepteboring uitgevoerd. De boorinstallatie bestaat uit een mastconstructie met daaraan de aandrijving voor de boor (de 'top drive') die via de mast naar boven en naar beneden bewegen. De boorinstallatie wordt opgesteld op een torenfundatie rondom de bestaande putkelder SPG-01. Aan de fundatie zullen enkele aanpassingen aan de fundatie moeten worden verricht

De bodem van deze putdeksel is vloeistofdicht verbonden met een bestaande conductor. De conductor dient onder meer voor stabiliteit van het ondiepe boorgat en ter bescherming van het grondwater. Op deze conductor wordt een zogeheten Blow Out Preventor (BOP) geplaatst. Met deze set veiligheidsafsluiters kan op elk gewenst moment, zelfs van afstand, het boorgat tijdens het boren worden afgesloten. De boorwerkzaamheden vinden plaats in een continu rooster (24 uur per dag, 7 dagen per week) en duren ongeveer 33 dagen. De totale werkzaamheden betreffende de boring zullen ongeveer negen weken duren.

Bij een reguliere gasput stroomt het gas vanzelf naar boven. De gasdoorlatendheid van het gasvoorkomen Sprang is laag. Om dit te verbeteren is bij de eerdere boringen hydraulisch stimulatie toegepast. Hierbij wordt op gecontroleerde wijze scheuren in het gesteente gebracht zodat het gas beter richting de boorput stroomt. Het werkt door op hoge druk plaatselijk scheuren in het gesteente te maken met vloeistof die bestaat uit hoofdzakelijk water met daarbij zand en chemicaliën. De ingebrachte zandkorrels gaan in de scheuren zitten en houden deze open zodat de gasstroom naar boven kan komen. De verwachting is dat dit incidenteel toegepast wordt bij deze boring. Het hydraulisch stimuleren kost maar enkele uren.

Na afvoer van de boorinstallatie, wordt de put gereinigd en getest. Het reinigen gebeurt met de bestaande oppervlakte installaties, of door aansluiting van de put op de test package. Met het testen wordt het aardgas niet afgefakkeld, maar ingebracht in de bestaande aardgastransportleiding van de locatie Sprang naar de

aardgasbehandelingsinstallatie van Vermilion. Mocht de boring onverhoopt niet succesvol zijn dan zal in overleg een vervolgplan opgesteld

Vermilion wil de maximum gasproductie per dag verhogen naar 450.000 Nm³/per dag. De huidige omgevingsvergunning staat slecht 200.000 Nm³/dag toe. Indien de boring succesvol is zal de gasproductie toenemen. Op dit moment vindt er productie plaats vanuit 1 put. De nieuwe productie zal op dezelfde wijze worden behandeld. Het geproduceerde aardgas wordt voorbehandeld middels een 2-fase scheidingsinstallatie, waarbij het aardgas van het productiewater wordt gescheiden. Het condensaat wordt vervolgens weer teruggebracht in de aardgasstroom. Aan deze aardgasstroom worden enkele additieven toegevoegd waarna het via een ondergrondse leiding wordt getransporteerd naar de gasbehandelingsinstallatie Waalwijk (Waalwijk Treatment Centre verder WTC). Voordat het gas via de ondergrondse transportleiding wordt getransporteerd naar het WTC wordt het eerst met een compressor op druk gebracht. Het afgescheiden productiewater wordt opgeslagen in opslagtanks en afgevoerd naar een erkende verwerker.

2. Plaats van het project

Het project vindt plaats op de bestaande mijnbouwlocatie Sprang, gelegen in Kaatsheuvel, gemeente Loon op Zand, provincie Noord Brabant. De locatie is genaamd Sprang A aan Eikendijk, aan de oostzijde van de N261 en ten zuiden van Waalwijk. Kadastraal gemeente Sprang-Capelle Sectie C nr: 385 en 386. Het is een landelijk gebied. De dichtbij zijnde woning is Eikendijk 19 op circa 40 meter ten oosten van de grens van de locatie. De procesinstallaties liggen op circa 100 meter van de woning. De locatie valt in het bestemmingsplan "buitengebied 2011", vastgesteld 15 december 2011.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, de Loonse & Drunense Duinen en Leemkuilen ligt op 1100 meter ten zuiden van de grens van de locatie. De gebieden behorende bij het Natuur Netwerk Nederland (NNN) liggen op circa 20 meter ten oosten van de dichtbij zijnde grens van de locatie. Doordat de NNN geen externe werking heeft zijn effecten uitgesloten.

Het gasveld Sprang ligt op 3000 meter diepte, onder het grondwaterbeschermingsgebied (ca. 300 meter diepte). Het grondwaterbeschermingsgebied is een langgerekte zone oostelijk van de N261. Het grondwaterbeschermingsgebied ligt gedeeltelijk onder de bebouwing van de gemeente Waalwijk tot de bebouwing van Loon op Zand. Het waterwingebied bevindt zich binnen het bebouwd gebied van de gemeente Waalwijk. De grondwaterstroming is Noord naar Zuid gericht winning van aardgas is onder voorwaarde toegestaan zoals beschreven in STRONG¹. Activiteiten binnen deze gebieden zijn gebonden aan regels die in de provinciale verordening zijn opgenomen.

Omdat de werkzaamheden worden uitgevoerd op een bestaande locatie en vanuit een bestaande put SPG-01 is de kans op verstoring van eventuele archeologische

¹ STRONG: structuurvisie diepe ondergrond, Ministerie van economische zaken en Klimaat, 2018

waardevolle objecten nagenoeg uitgesloten. Volgens het bestemmingsplan geldt er geen archeologische waarde.

3. Kenmerken van het potentiële effect

De in de aanmeldingsnotitie genoemde potentiële effecten betreffen effecten op: lucht(emissies), ecologie en natuur, geur en stof, emissie naar het oppervlakte water, bodem en grondwater, geluid en trilling, licht, afvalstoffen, veiligheid, landschap, bodembeweging, ecologie/natuur en gezondheid.

Lucht

De lucht emissie betreffende de boring en in gebruik nemen van de put bestaan uit de verbrandingsgassen van diverse stationaire en mobiele bronnen. De emissie zijn op invloed van de luchtkwaliteit. Met behulp van de AURIUS calculator is een berekening naar de stikstofdepositie uitgevoerd. De depositie leverde 0,04 mol/ha/jr op Loonse en Drunense duinen & leemkuilen op. Uit de overlegde stukken en de verleende vergunning Wet Natuurbeheer² (verder Wnb) blijkt dat het project niet leidt tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000 gebied. Vermilion heeft er voor gekozen om extern te salderen. Uit de Aeriusberekeningen die bij de aanvraag voor de Wnb vergunning zijn gevoegd, blijkt dat na externe saldering, waarbij ook de voorgeschreven 30% afroming heeft plaatsgevonden, de toename van de stikstofdepositie op het eerder genoemd Natura 2000-gebied 0,00 mol/ha/jaar of minder is. Dit betekent dus dat per saldo de stikstofdepositie gelijk blijft of afneemt. Voor zowel de boring als het in gebruik nemen van de put, indien deze succesvol is, en daardoor het verhogen van de productie, zijn geen significante effecten te verwachten op gebied van stikstof. In de Wnb is vastgelegd dat de werkzaamheden niet eerder mogen plaatsvinden dan de omgevingsvergunning is ingetrokken van de inrichting waarvan Vermilion een deel van de emissierechten heeft verkregen.

Ecologie en natuur

De productieverhoging en de boring vindt plaats binnen de grenzen van de bestaande inrichting. Er worden diverse mitigerende maatregelen getroffen op onder andere gebied van licht en geluid. Tevens zullen voordat de werkzaamheden beginnen en indien die in het broedseizoen plaatsvinden, zal vooraf door een ecooloog het plangebied worden gecontroleerd op broedvogels en zal indien dit noodzakelijk is maatregelen worden getroffen

Er zijn geen significante nadelige effecten op de ecologische waarde te verwachten.

Geur en stof

Er is geen geuroverlast te verwachten van de voorgenomen activiteiten. Voor het voorkomen van stofoverlast zijn diverse werkinstructies en procedures opgesteld.

Emissie naar het oppervlakte water

² Wet natuurbeheer vergunning van 10 maart 2021, kenmerk DGNVLG/21065611

Op de locatie zijn goten aangelegd die afstroming van schoon en vervuild water naar de bermen en het oppervlakte water moeten voorkomen. Deze goten monden uit in een hemelwaterput met een afsluitbare afvoerleiding naar het oppervlakte water. Tijdens de boring zal deze afsluiter zijn gesloten zodat er afvoer plaats vindt naar de oppervlakte water. Dit water wordt in een speciale opslagtank ingezameld. Dit is opslagtank die als afscheider fungeert. Het water wordt met gebruik van een takwagen afgevoerd naar een erkend verwerker. Na beëindiging van de boorinstallatie zal het terrein worden gereinigd en de goten geleegd en zal pas het hemelwater weer op het oppervlakte water worden geloosd.

Bodem en grondwaterverontreiniging

Er is op de locatie een vloeistofkerende verharding aanwezig en de afsluiters zijn vloeistofdicht. Door diverse maatregelen ter voorkoming van bodemverontreiniging onder andere vloeistofkerende verharding en voldoende toezicht wordt een verwaarloosbaar bodemrisico te verwachten voor de werkzaamheden.

Geluid en trilling

Er is een akoestisch onderzoek verricht naar het uit voeren van de boring. Conform het Besluit Algemene regels milieu mijnbouw (Barmm) is bepaald dat als er binnen een afstand van 300 meter een geluidsgevoelig object aanwezig is er een akoestisch onderzoek moet zijn verricht. Er blijkt dat tijdens de boring niet kan worden voldaan aan de geluidseisen gedurende de nachtperiode. Door het toepassen van een geluidscherm van 10 meter hoog blijkt er maar een beperkte reductie mogelijk. Er zal met de bewoner worden overlegd hoe kan worden voldaan aan de geluidseisen. De mogelijkheden zijn maatregelen bij de bron of maatregelen bij de woning. In de omgevingsvergunning zal dit worden opgenomen. De geluidsoverschrijding vindt alleen plaats ten tijden van de boring en niet voor het in gebruiken nemen van de put en de verhoging van de productie.

Licht

Het terrein en de installatie zijn uit veiligheidsoverwegingen verlicht. Tijdens de boring zal er meer licht aanwezig zijn. De verlichting zal echter zodanig afgesteld worden dat hinderlijke lichtstraling voor de omgeving zo veel mogelijk wordt voorkomen. Er zal met de bewoner van de dichtbij zijnde woning overleg worden om de hinder tijdens de boring zoveel mogelijk te voorkomen.

Afvalstoffen

Tijdens de boring wordt gebruik gemaakt van boorspoeling. Dit zal zoveel mogelijk boorspoeling zijn op waterbasis. Bij sommige aardlagen is echter het gebruik van oliehoudende boorspoeling noodzakelijk. De boorspoeling op water basis als oliehoudend zal zoveel mogelijk worden hergebruikt. Indien de boorspoeling op waterbasis het niet meer kan worden hergebruikt zal dit worden afgevoerd naar een erkend verwerker. De oliehoudende boorspoeling gaat retour naar de

leverancier. Het boorgruis die vrijkomt wordt afgevoerd naar een erkende verwerker.

De overige afstoffen alsook de afvalstoffen die vrijkomen bij het in productie nemen van de put worden naar soort gescheiden en afgevoerd door een erkend verwerker.

Externe veiligheid

Ten behoeve van de boring en het verhogen van de productie van de put is er een nieuwe kwantitatieve risicobeoordeling opgesteld (QRA). Het plaatsgebonden risico ligt alleen aan de zuidzijde buiten de inrichting, maar hier binnen zijn geen (geprojecteerde) kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten aanwezig. Hierdoor wordt voldaan aan het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Het berekende groepsrisico is nihil en ligt ruim onder de oriëntatiewaarde.

Bodembeweging

Omdat er tijdens de boring niet wordt gewonnen is er geen bodembeweging te verwachten. De eventuele effecten van bodembeweging zullen in het kader van de procedure voor het winningsplan worden verantwoord en beoordeeld. De verwachting is dat door het in productie nemen van de put de bodemdaling zeer klein is en de trillingskans verwaarloosbaar is.

Gezondheid

De kwaliteit van de leefomgeving wordt voornamelijk beïnvloed door de milieuaspecten lucht, geluid en veiligheid. Deze zijn hierboven besproken en er zijn geen specifieke risico's die de gezondheid beïnvloeden.

De boring is tijdelijk en de in productie nemen van de put in een bestaande inrichting is de verwachting dat er geen specifieke risico's voor de gezondheid aanwezig zijn.

Cumulatie

In de omgeving van de planlocatie zijn er geen andere projecten bekend waardoor cumulatie met ander projecten niet te verwachten zijn.

Hydraulische stimulatie

Voordat kan worden overgegaan tot hydraulische stimulatie dient bij het SodM een werkprogramma ter goedkeuring te worden ingediend. In het werkprogramma wordt een gedetailleerde beschrijving gegeven van de wijze van stimulatie, de toegepaste chemicaliën en de maximale injectiedrukken. Dit werkprogramma vormt het kader waarbinnen deze werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd. In de afgelopen 60 jaar is hydraulische stimulatie veelvuldig toegepast in Nederland. Daarbij hebben zich geen incidenten voorgedaan die hebben geleid tot belangrijk nadelige effecten voor natuur en milieu.

Conclusie

Op basis van de verstrekte informatie blijkt dat de voorgenomen activiteiten geen significante nadelige gevolgen voor het milieu zullen hebben en dat nadere afweging van de milieueffecten door het opstellen van een milieueffectrapport niet noodzakelijk is. Cumulatie van milieueffecten door de boring en de aansluiting van de put in de omgeving is niet te verwachten.

6. Besluit

Gelet op het voorgaande en de door Vermilion Energy Netherlands B.V. ingediende mededeling, de verleende Wnb, beslis ik dat voor de voorgenomen activiteiten geen milieueffectrapport behoeft te worden opgesteld.

7. Bezwaarprocedure

Tegen een m.e.r.-beoordelingsbesluit is (uitsluitend) bezwaar of beroep mogelijk als deze beslissing de belanghebbende rechtstreeks in zijn belang treft.

Dit besluit kan worden aangemerkt als een voorbereidingsbesluit als bedoeld in artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht en is daarmee niet vatbaar voor bezwaar of beroep, tenzij deze beslissing de belanghebbende los van het voor te bereiden besluit rechtstreeks in zijn belang treft.

De minister van Economische Zaken en Klimaat,
namens deze: 5.1.2.e

5.1.2.e

MT-lid Directie Warmte en Ondergrond